



Centrum Groepswonen
informatie - advies - ontwikkeling

BELEIDSPLAN CENTRUM GROEPSWONEN

DOOR IR. TERRY VAN DER HEIDE

D.D. 28 MAART 2018

INHOUD

1.	INLEIDING	3
1.1.	De ontstaansgeschiedenis van Centrum Groepswonen	3
1.2.	Het fundament	3
1.3.	De kerntaken van Centrum Groepswonen	3
2.	DE BETEKENIS VAN CENTRUM GROEPSWONEN VOOR DEN HAAG	4
2.1.	De missie	4
2.2.	Het waarom van groepswonen	4
2.3.	Het hoe van groepswonen	4
2.4.	Het belang van samenwerking.....	5
2.5.	Centrum Groepswonen als spin in het web van groepswonen in Den Haag.....	5
2.6.	Hoe past Centrum Groepswonen binnen het beleid van de gemeente Den Haag?	5
3.	DE KERNACTIVITEITEN VAN CENTRUM GROEPSWONEN	7
4.	DE ORGANISATIE VAN CENTRUM GROEPSWONEN	8
4.1.	Het financieel kader van Centrum Groepswonen	8
4.2.	De cultuur van de nieuwe organisatie	8
4.3.	Het organisatiemodel van Centrum Groepswonen.....	8

1. INLEIDING

1.1. De ontstaansgeschiedenis van Centrum Groepswonen

Het groepswonen (en met name voor ouderen) kent in Den Haag een rijke traditie. Groepswonen Door Ouderen (GDO) en de Humanistische Stichting Beschut en Groepswonen hebben de afgelopen 30 jaar subsidie ontvangen en zijn hiermee aanjager geweest van talrijke groepswooninitiatieven. Hiermee is Den Haag een unieke voorloper geweest op het gebied van groepswonen voor ouderen. Nergens in Nederland vinden wij zo'n grote hoeveelheid groepswooncomplexen nergens is zoveel expertise opgebouwd op het gebied van groepswonen.

GDO en HSBG hebben in 2010 deze hun expertise gebundeld in de gezamenlijke stichting SING. Het lukte helaas niet om echt los te komen van de moeder stichtingen. SING werd zo niet de plek voor alle groepen en alle nieuwe initiatieven in Den Haag en hield daarom op te bestaan. HSBG hield per 1 januari 2017 op te bestaan. GDO bestaat nog als(vrijwilligers-) vereniging en belangenbehartiger voor woongroepen voor ouderen.

In de huidige tijd is er meer dan ooit behoefte aan wonen in een sociale context, aan een onafhankelijk kenniscentrum, waar iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond en inkomen terecht kan. Januari 2017 is begonnen met de ontwikkeling van Centrum Groepswonen. Dit is gefaciliteerd door de gemeente Den Haag en het bestuur van Vereniging Groepswonen Door Ouderen. Op 30 juni 2017 is de Stichting opgericht. 1 januari 2018 is Stichting Centrum Groepswonen officieel gestart met haar werkzaamheden.

1.2. Het fundament

Centrum Groepswonen bouwt voort op een stevig fundament. Enerzijds heeft zij beschikking over de expertise, die de afgelopen 30 jaar is opgebouwd, anderzijds past zij in het beleid van de gemeente Den Haag, waar het groepswonen zowel in het domein wonen als in het domein welzijn geworteld is.

1.3. De kerntaken van Centrum Groepswonen

De taken en activiteiten van de nieuwe organisatie rusten op drie pijlers:

Pijler 1. Informatie- en kenniscentrum voor alle belangstellenden van groepswonen

Pijler 2. Advies bestaande woongroepen

Pijler 3. Het ontwikkelen van nieuwe locaties en groepen.

2. DE BETEKENIS VAN CENTRUM GROEPSWONEN VOOR DEN HAAG

2.1. De missie

Centrum Groepswonen is een onafhankelijke organisatie die tot doel heeft het groepswonen in brede zin bekendheid te geven, te faciliteren en verder te ontwikkelen.

Centrum Groepswonen heeft de ambitie om de spin in het web van het groepswonen in Den Haag te worden.

De droom

Centrum Groepswonen wil bijdragen aan de sociale samenhang in Den Haag en zoveel mogelijk mensen helpen aan een passende plek in een woongroep.

2.2. Het waarom van groepswonen

Ondanks onze rijkdom en onze overvloed aan communicatiemiddelen blijken sociale verbanden in ons land en in onze stad helemaal niet zo vanzelfsprekend te zijn als je zou denken. Een gebrek aan een sociaal netwerk leidt gemakkelijk tot eenzaamheid. In onze, snel vergrijzende, stad is veel eenzaamheid onder ouderen. Maar niet alleen de ouderen ontbreekt het vaak aan sociale verbanden, in een aantal Haagse woonwijken wordt de noodklok geluid omdat hele bevolkingsgroepen in een sociaal isolement dreigen te komen. Het wonen in een groep is een prachtig middel om er voor te zorgen, dat de gewenste sociale verbanden er wel zijn, waardoor mensen gezonder en gelukkiger leven en mee doen met de maatschappij.

De essentie van groepswonen

De essentie van groepswonen is wonen en leven in een sociaal verband.

Je woont zelfstandig, maar er is in jouw directe leefomgeving gemeenschappelijke ruimte om elkaar te ontmoeten. Groepswonen is niet alleen een remedie tegen eenzaamheid maar Groepswonen is vooral ook gewoon fijn:

- Je kent elkaar
- Je mag elkaar
- Je helpt elkaar
- Je maakt plezier met elkaar

2.3. Het hoe van groepswonen

Groepswonen is meer dan het "even bij elkaar in een groep gaan zitten". Groepswonen gaat over heel veel aspecten; Het gaat over het ontwikkelen van ideeën van plekken van gebouwen, het gaat over het bouwen, het beheren, het wonen, het samen leven en samen delen, de plaats in de buurt en in de stad. Het gaat vooral over duurzaam ontwikkelen.

Duurzame ontwikkeling

Het begrip duurzame ontwikkeling is door de noorse premier Brundtland, voor de VN bedacht: Een duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling, die voorziet in de behoefte van de huidige generaties zonder daarmee voor toekomstige generaties de mogelijkheden te beperken om ook in hun behoeften te voorzien. Hieraan gekoppeld is de Triple P -methode*; het vinden van de juiste balans tussen sociale (People), ecologische (Planet) en economische kwaliteit (Profit) (* tripleP = People, Planet en Profit).

Duurzame ontwikkeling van Groepswonen

Bij de duurzame ontwikkeling van groepswonen voegen wij een vierde P toe; de P van Project, ruimtelijke kwaliteit. Dat is het 4 P model van prof. Ir. Kees Duijvestein, een hoogleraar duurzaam bouwen. Het duurzaam ontwikkelen van een groepswoonproject betekent het vinden van de juiste balans tussen sociale, ecologische, economische en ruimtelijke kwaliteit. Deze kwaliteiten vormen

een tetraeder; waarbij de kwaliteit die voor het project het belangrijkste is bovenaan staat. Maar de drie andere kwaliteiten zijn nodig om deze kwaliteit te steunen.

2.4. Het belang van samenwerking

Centrum Groepswonen is een kleine organisatie met een grote ambitie. Dat betekent dat wij niet alle genoemde kwaliteiten die nodig zijn voor het duurzaam ontwikkelen van het groepswonen in Den Haag, zelf in huis hebben. Samenwerking is dus noodzakelijk. Wij gaan hierbij voor transdisciplinaire samenwerking. Transdisciplinaire samenwerking is de hoogste manier van samenwerken. Het betekent, dat samengewerkt wordt met alle voor groepswonen benodigde vakgebieden en beleidsterreinen, zowel vanuit de overheid, de zorg- en welzijns organisaties, het bedrijfsleven als vanuit onderwijs en wetenschap.

De rol van Centrum Groepswonen binnen de samenwerking

Wij zien het als onze taak om de genoemde transdisciplinaire samenwerking te stimuleren. Wij zijn de verbinders, de matchmakers, de makelaars, die alle partijen, die nodig zijn om het groepswonen in Den Haag tot een succes te maken, met elkaar verbinden.

Samenwerkingspartners

De belangrijkste samenwerkingspartners op dit moment van Centrum Groepswonen zijn gemeente Den Haag, GDO, Arcade Wonen, Amvest, PEP, Vestia, Frisisa Makelaars, de Kavelwinkel, HaagWonen, Haagse Hogeschool, LVGO, Projectgroep Villa Futura, Voorall, Stijlvol Ouder, etc.

2.5. Centrum Groepswonen als spin in het web van groepswonen in Den Haag.

Het unieke aan Centrum Groepswonen is het feit, dat zij enerzijds de jarenlange ervaring op het gebied van groepswonen voor ouderen in huis heeft en anderzijds inspeelt op de hedendaagse en Innovatieve trends van andere vormen van gemeenschappelijk en begeleid wonen voor een grote diversiteit aan doelgroepen. Zo is de leeftijds(onder-) grens, die het GDO hanteert, los gelaten. Dit is een kans om de komende jaren een impuls te geven aan groepen, waar de algehele vergrijzing een risicofactor is. Ook blijkt er een groot potentieel onder betrokken veertigers te zijn, die om idealistische redenen kiezen om te gaan samen wonen.

2.6. Hoe past Centrum Groepswonen binnen het beleid van de gemeente Den Haag?

Visie op Den Haag, seniorvriendelijke stad

In groepswonen komen twee belangrijke gemeentelijke beleidsdomeinen samen, namelijk het domein van wonen en dat van zorg en welzijn. Enerzijds gaat het om zelfstandige burgers die zelfstandige wooneenheden wensen, zowel kopen als huren. Burgers die zelf zaken als het inkopen van zorg, betalen van huur etc., regelen. Daarom domein wonen.

Anderzijds zijn groepswonen-bewoners op elkaar betrokken en elkaar tot steun. Hierdoor wonen mensen langer zelfstandig, is men minder eenzaam en doet men minder beroep op formele zorg. Daarmee past groepswonen in het domein van zorg en welzijn en het daaraan gekoppelde doel mensen langer zelfstandig te laten wonen. In een notendop is daarmee verwoord hoe het Centrum Groepswonen bijdraagt aan de kerndoelen uit het actieprogramma Den Haag seniorvriendelijke stad:

- een bijdrage aan het vitaal en op elkaar betrokken wonen
- een bijdrage aan het terugdringen van eenzaamheid
- een bijdrage aan het langer zelfstandig wonen en het terugdringen van een beroep op de formele zorg

Het aanjaag team Langer Zelfstandig Wonen (1) stelt in haar eindrapport dat wetten en het stelsel kunnen worden veranderd, maar dat de wens en behoefte van huurders en kopers hetzelfde blijft. Men gebruikt hiervoor de 3 C's: het Comfort niet alles zelf te hoeven doen, het Contact tussen mensen en de Controle over je veiligheid en privacy. Deze 3 C's zijn direct te koppelen aan de kracht en betekenis van groepswonen.

Van nog veel groter betekenis voor groepswonen is echter de opvatting van het aanjaagteam dat de verantwoordelijkheid voor wonen en zorg bij de gemeente ligt. De gemeente moet als regisseur de

verschillende partijen binnen wonen, zorg en welzijn met elkaar in contact brengen en zorgen voor het ontwikkelen van nieuwe woonruimte zodat mensen langer zelfstandig kunnen wonen.

Woonvisie Den Haag 2017 -2030

Het nationale aanjaagteam “Langer zelfstandig Wonen” stelt dat het instrument om wonen en zorg te regelen een meerjaren woon-zorgvisie vereist. Centraal daarin staan de afspraken met corporaties (en andere verhuurders) over de doelgroepen waarvoor gekozen wordt, over het aantal en typen woningen. Dit komt overeen met de nieuwe woonvisie van de gemeente Den Haag, waarin gesteld wordt dat er in Den Haag veel enthousiasme is voor vormen van gemeenschappelijk wonen, bijvoorbeeld voor ouderen. Dit zou door de gemeente gefaciliteerd en gestimuleerd moeten worden. In onze beleving is het Centrum Groepswonen een belangrijk instrument binnen een dergelijke woon-zorgvisie en wel op twee niveaus. Ten eerste groepswonen in algemene zin. Er wordt door verschillende groepen mensen in groepen gewoond: van gehandicapten tot studenten, van ecologische woongroepen tot kleinschalige woonvormen voor dementerenden. Ten tweede specifiek groepswonen door ouderen, waar senioren er zelf voor kiezen de krachten te bundelen en elkaar te steunen. Wel is er een grote stroom ouderen te verwachten, die graag willen gaan groepswonen. Het bespaart de overheid zorgkosten (groepswoners hebben veel minder zorg nodig), het bespaart de overheid allerlei activiteiten om de eenzaamheid te bestrijden, en de groepswoners maken grote woningen vrij waar weer gezinnen in kunnen gaan wonen. Juist door deze focus op groepswonen door ouderen kan het centrum bijdragen aan de kernpunten uit het actieprogramma en daarmee aan een stad waar senioren kunnen wonen en voor elkaar zorgen op de manier die hen past.

3. DE KERNACTIVITEITEN VAN CENTRUM GROEPSWONEN

De activiteiten van Centrum Groepswonnen rusten op drie pijlers:

1. Informatie- en kenniscentrum voor alle belangstellenden
 2. Advies bestaande woongroepen
 3. Ontwikkelen van nieuwe groepen en locaties
1. Informatie- en kenniscentrum voor alle belangstellenden
 - eerste telefonisch aanspreekpunt voor alle belangstellenden voor groepswonnen
 - het registreren, bijhouden en informeren van belangstellenden
 - het organiseren van informatiebijeenkomsten voor belangstellenden voor groepswonnen
 - attenderen van belangstellenden groepswonnen op bestaande woongroepen
 - het organiseren van thema- en inspiratiebijeenkomsten
 - het opstellen en bijhouden van diverse databases (woongroepen, samenwerkingspartners, etc.)
 - het verzamelen en ter beschikking stellen van zoveel mogelijk kennis op het gebied van groepswonnen in het algemeen
 - -het onder de aandacht brengen van het Groepswonnen onder een zo groot en breed mogelijk publiek (via bijeenkomsten, website en de diverse (social) media, etc.)
 2. Advies bestaande woongroepen
 - eerste telefonisch aanspreekpunt indien er ondersteuning van een woongroep gewenst wordt
 - advisering van de bestaande groepen t.a.v. werving en selectie van nieuwe bewoners
 - indien gewenst, advisering van het bestuur van een woongroep
 - intermediair tussen woongroepen en verhuurders (indien gewenst)
 - advisering t.a.v. het functioneren van woongroepen, op verzoek van de woongroepen en/of de verhuurders,
 - het verrichten van onderzoeken naar het functioneren van de bestaande woongroepen, en het doen van aanbevelingen op basis van deze onderzoeken
 3. Ontwikkelen van nieuwe groepen en locaties
 - het onderhouden van contacten met gemeente, wooncorporaties en marktpartijen
 - het inventariseren van de vraag naar de verschillende soorten groepswonnen
 - het bijhouden van nieuwe ontwikkelingen en tendensen in het groepswonnen
 - het zoeken en (laten) ontwikkelen van nieuwe locaties
 - Dit moet resulteren in minimaal tweeknieuwe woongroepen c.q. locaties per jaar
 - het zoeken, samenstellen, begeleiden en informeren van nieuwe groepen

4. DE ORGANISATIE VAN CENTRUM GROEPSWONEN

4.1. Het financieel kader van Centrum Groepswonen

Gemeente Den Haag is de initiatiefnemer van Centrum Groepswonen en de belangrijkste financier.

Het streven is om aanvullende projecten, zonderwinstoogmerk, passend binnen de beleidskaders te laten financieren vanuit (andere) subsidie- en fondsgelden.

De begroting 2018 is een aparte bijlage.

4.2. De cultuur van de nieuwe organisatie

Centrum Groepswonen is een innovatieve aanjager en een matchmaker. Ze is onafhankelijk, betrouwbaar, klant- en servicegericht, heeft lef en heeft de ambitie om een spin in het web van het groepswonen in Den Haag te worden. Zij neemt verantwoordelijkheid en is proactief, gaat de dialoog aan, is flexibel en duurzaam. Zij wil verbinder zijn tussen iedereen, die het groepswonen een warm hart toe draagt.

4.3. Het organisatiemodel van Centrum Groepswonen

Gekozen is voor een platte en pragmatische organisatie. Centrum Groepswonen is een kleine organisatie met een ambitieuze taakstelling. Dit betekent dat er een sterk team/ bureau moet zijn, met medewerkers die zelfstandig, flexibel en met veel gevoel voor wat er leeft in de Haagse samenleving, kunnen werken. In eerste instantie zal het bureau bestaan uit drie part-time medewerkers, waaronder de directeur.

Gezien de omvang van de organisatie in relatie tot de werkzaamheden welke verricht moeten worden is het uiterst belangrijk dat de medewerkers deels elkaars werkzaamheden kunnen overnemen. Niet alle gewenste werkzaamheden kunnen door het bureau zelf gedaan worden. Dit betekent dat er hechte samenwerkingsverbanden met betrokken organisaties moeten ontstaan om op slimme wijze gebruik te kunnen maken van de benodigde expertise, die in de stad aanwezig is. Een juiste samenhang in strategie, structuur, cultuur, mensen, middelen en resultaten is een belangrijke voorwaarde om de taakstelling te halen.

4.3.1. Opbouw organisatie

Centrum Groepswonen is een Stichting.

4.3.2. Bestuur

Het bestuur van de Stichting bestaat in januari 2018 uit 4 personen. Het streven is om in de loop van 2018 een vijfde bestuurslid aan te trekken.

4.3.3. Bureau van Centrum Groepswonen

Dit bestaat uit een directeur en twee consultanten, alle drie parttime- functies. Voor deze functies zijn profielschetsen c.q. taakomschrijvingen opgesteld.

Globale profielschets/taakomschrijving directeur

De directeur is aangesteld door het Stichtingsbestuur en is verantwoordelijk voor de totale opzet, cultuur, ontwikkeling en te halen resultaten van Centrum Groepswonen. Zij/hij legt verantwoording af zowel tegenover het Stichtingsbestuur als tegenover de betrokken amtenaren van de gemeente Den Haag. Zij/ hij is het eerste aanspreekpunt/gezicht naar buiten toe, ten einde Centrum Groepswonen bekendheid te geven en op de kaart te zetten. Als specifieke taak is hij/zij portefeuillehouder van het ontwikkelen van nieuwe locaties en groepen. Zij onderhoudt contacten met gemeente, wooncorporaties en marktpartijen teneinde nieuwe locaties te (laten) ontwikkelen. (zie verder taakomschrijvingen).

Globale profielschets/ taakomschrijving consulent groepswonen

Hij/zij is vooral belast met het faciliteren van de bestaande woongroepen. Zij/hij is eerste aanspreekpunt indien er ondersteuning van een woongroep gewenst wordt en/of er nieuwe bewoners gezocht moeten worden. Zij/hij informeert belangstellenden en organiseert informatiebijeenkomsten. (zie verder taakomschrijvingen)

Globale profielschets/taakomschrijving consulent ontwikkeling

Hij/zij stelt alle databases op en houdt deze actueel. Hij/zij onderhoudt de website en facebook en zorgt er voor dat via deze social media Centrum Groepswonen een zo groot mogelijk publiek bereikt. Hij/zij ondersteunt de directie bij het ontwikkelen van nieuwe locaties en groepen. (zie verder taakomschrijvingen)